

اخبار

کاهش ۸ درصدی شدت مصرف انرژی در کشور

براساس هدف‌گذاری در لایحه برنامه هفتم توسعه، مصرف نهایی انرژی با اجرای طرح‌های بهینه‌سازی مصرف سوخت ۶۲۵ هزار بشکه کاهش می‌یابد که با توجه به اینکه اکنون روزانه معادل ۵ میلیون بشکه نفت خام مصرف می‌شود، کاهش هشت درصدی را به دنبال خواهد داشت. ایران یکی از بالاترین آمار شدت مصرف انرژی را میان کشورهای جهان دارد، بدمصرفی انرژی البته تنها مربوط به یک نوع سوخت نیست و این نوع مصرف در مورد تمامی حامل‌های انرژی صدق می‌کند. این موضوع باعث شده ناترازی در گاز با وجود افزایش ظرفیت تولید در سال‌های اخیر ایجاد شود، همچنین زنگ خطر ناترازی بنزین و گازوئیل نیز به صدا درآمده و با توجه به روند افزایشی مصرف در سال‌های بعد، این ناترازی تشدید خواهد شد.

از همین رو توجه به بهینه‌سازی مصرف انرژی اهمیت ویژه‌ای دارد، زیرا صرفه‌جویی یک لیتر سوخت با بهینه‌سازی مصرف، ۱۰ درصد هزینه ایجاد ظرفیت تولید برای همان یک لیتر است. از سوی دیگر، اجرای طرح‌های بهینه‌سازی با سرعت بیشتری قابل اجرا است، اما برای ساخت یک پالایشگاه پنج تا هفت سال زمان نیاز است و منطقی است با توجه به مزیت‌های اقتصادی بهینه‌سازی به عنوان راه‌حل جبران ناترازی سوخت در دستور کار قرار گیرد. با توجه به اهمیت موضوع بهینه‌سازی مصرف سوخت در لایحه برنامه هفتم توسعه که توسط رئیس‌جمهوری به مجلس ارائه شد، پیش‌بینی شده تا پایان اجرای این برنامه ۶۲۵ هزار بشکه مصرف نهایی انرژی با اجرای طرح‌های بهینه‌سازی مصرف سوخت کاهش یابد. ایرانی‌ها روزانه بیش از ۵ میلیون بشکه معادل نفت خام، سوخت مصرف می‌کنند که با کاهش روزانه ۶۲۵ هزار بشکه‌ای، شدت مصرف انرژی تا پایان برنامه هفتم توسعه معادل ۸ درصد کمتر خواهد شد.

راه‌اندازی کامل واحدهای پالایشی باقیمانده ال پالیتونا ۲ ماه آینده

مدیرعامل شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران از آغاز به کار واحدهای مهم پالایشی این پالایشگاه تا دو ماه آینده خبر داد و گفت: همه واحدهای پالایشی پالایشگاه ال پالیتو ونزوئلا تا دو ماه آینده راه‌اندازی می‌شود و پیش‌بینی می‌کنیم با اعلام نظر طرف ونزوئلایی، پالایشگاه تا دو ماه آینده به‌طور کامل عملیاتی شود. فرهاد احمدی در این باره افزود: بخشی از واحدهای پالایشی با پایان تعمیرات اساسی در این واحدها، هم‌اکنون شروع به کار کرده است، اما کار شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت ایران به عنوان مجری این پروژه در واحدهای دیگری نظیر واحد تقطیر در آتسفر و تقطیر در خلا و واحد سالونت (تولید و بازیافت حلال) با توجه به فعال بودن پالایشگاه، هم‌اکنون ادامه دارد و پیش‌بینی می‌کنیم تا دو ماه آینده عملیات تعمیرات در این واحدها نیز پایان یابد.

۱۹۰ میلیون بشکه بیشتر نفت فروختیم

گزارش «ایران اقتصادی» از بازپس‌گیری بازار نفت پس از استقرار دولت سیزدهم

گزارش

پس از خروج آمریکا از برجام در اردیبهشت سال ۱۳۹۷، صادرات نفت ایران و به دنبال آن درآمدهای این بخش با کاهش همراه شد؛ اما با روی کار آمدن دولت سیزدهم، صادرات نفت ایران و وصول درآمدهای آن، رشدی چشمگیر داشت.

رئیس دولت قبیل مدعی بود «اگر برجام نبود، نمی‌توانستیم حتی یک بشکه نفت بفروشیم»؛ اما آمارهای منتشرشده درباره میزان افزایش صادرات نفت خام ایران نادرست بودن این ادعا را ثابت کرد.

با روی کار آمدن دولت سیزدهم، استفاده از راهکارهای مختلف برای افزایش فروش و صادرات نفت با وجود تحریم‌ها در مرکز توجه قرار گرفت تا آنجا که به گواهی آمارهای اقتصادی، شرایط صادرات نفت بهبود یافت.

هنگامی که «جواد اوجی» به عنوان وزیر پیشنهادی نفت دولت سیزدهم به مجلس شورای اسلامی معرفی شد، یکی از برنامه‌های مهم خود را افزایش فروش و صادرات نفت ایران عنوان کرد که از مسیرهای مختلف مانند تهاتر یا کالا با سرمایه انجام خواهد شد. در دی‌ماه ۱۴۰۰، رئیس دولت سیزدهم از افزایش ۴۰ درصدی میزان صادرات نفت خبر داد که با ابراز تردید برخی از جمله عبدالناصر همتی روبه‌رو شد؛ اما جواد اوجی در توثیقی بر اظهارات سیدابراهیم رئیسی صحنه گذاشت. وزیر نفت در فروردین ۱۴۰۲ در برنامه «شعار سال» اظهار داشت: سال گذشته ۱۹۰ میلیون بشکه نفت بیشتر از سال ۱۳۹۹ و ۸۳ میلیون بشکه بیشتر از سال ۱۴۰۰ نفت صادر شد و پیش‌بینی می‌شود امسال رکوردی تازه در صادرات نفت ثبت شود. وی در ادامه بیان کرد: با توجه به اینکه یکی از بخش‌های تأمین‌کننده

نیازهای ارزی کشور، وزارت نفت است، در دولت سیزدهم با وجود تشدید تحریم‌های ظالمانه، خوشبختانه به فضل الهی و همت همکارانمان افزایش فروش و صادرات نفت ایران مطلوبی در زمینه صادرات نفت خام، میعانات گازی، فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی داشتیم. هرچند برخی رسانه‌های حامی دولت قبیل، در واقعی بودن آمار تولید و صادرات نفت ایران تردید می‌کنند و سعی دارند این دستاورد را بی‌ارزش جلوه دهند؛ اما روزنامه بلومبرگ در ۲۶ خردادماه، در گزارشی از افزایش صادرات نفت خام ایران به بالاترین سطح از سال ۲۰۱۸ میلادی خبر داد و نوشت: «به گفته عده‌ای از تحلیلگران از جمله تحلیلگران شرکت کپلر، شرکت اس‌وی‌بی (بک شرکت مشاوره انرژی استراتژیک جهانی واقع در واشنگتن که بر صنعت انرژی ایران تمرکز ویژه دارد)، شرکت اف‌جی‌ای و آژانس بین‌المللی

انرژی، صادرات نفت خام ایران به بالاترین سطح از زمان اعمال مجدد تحریم‌های آمریکا در سال ۲۰۱۸ میلادی رسیده است.» بلومبرگ در این گزارش ضمن بررسی دلایل افزایش نفت خام ایران، تلاش برای صادرات نفت خام ایران را توصیف کرده و آورده است: «از پنج سال پیش که تحریم‌های آمریکا دوباره اعمال شدند، نفت خام ایران با آنچه «ناگان تاریک» نامیده می‌شود (و متشکل از نفتکش‌هایی است که اغلب کهنه و بیمه‌نشده هستند و فرستنده‌ها را غیرفعال می‌کنند تا شناسایی نشوند) برای معدود خریداران باقیمانده ارسال می‌شود.» این گزارش همچنین درخصوص آینده صادرات نفت خام ایران این چنین پیش‌بینی کرده است: «در نیمه دوم سال جاری میلادی، تقاضا برای نفت خام، تقریباً ۲ میلیون بشکه در روز از عرضه فراتر خواهد

براساس آمار سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک)، میزان نفت تولیدی ایران در ماه «مه» سه درصد از نفت تولیدی در جهان است و تولید این مقدار نفت در روز، از سال ۲۰۱۸ بی‌سابقه است

عکس: سجاد صفری / ایران

رفت که باعث می‌شود نفت خام ایران به راحتی به فروش برسد. معامله‌گران نفت خام همچنان تا حدی درخصوص محدودیت عرضه پیش‌بینی شده تردید دارند؛ زیرا موج افزایشی تولید نفت خام ایران چشم‌انداز پیش‌بینی شده را مبهم کرده است.» اما بلومبرگ تنها رسانه‌ای نبود که به موضوع صادرات نفت خام ایران پرداخت و رویترز نیز به رکوردشکنی صادرات نفت خام ایران پرداخت و نوشت: براساس آمار سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک)، میزان نفت تولیدی ایران در ماه «مه»، سه درصد از نفت تولیدی در جهان است و تولید این مقدار نفت در روز، از سال ۲۰۱۸ میلادی تاکنون بی‌سابقه است.

پیش‌تر، هیثم الغیص، دبیرکل اوپک، نیز در گفت‌وگویی وزارت نفت ایران را بازیگری کلیدی و اساسی در بازار نفت دانسته و اظهار کرده بود: جمهوری اسلامی ایران اکنون با تحریم دست‌وپنجه نرم می‌کند و این موضوع باعث محدودیت تولید این کشور می‌شود. می‌دانیم که ایران این توانایی را دارد که در مدتی بسیار کوتاه تولید خود را به مقدار قابل‌توجهی افزایش دهد و این اتفاق را در سال ۲۰۱۵ میلادی زمانی که تحریم‌ها برداشته شد، شاهد بودیم.

وی افزایش تولید نفت ایران را یک میلیون بشکه در روز دانست و گفت: معتقدیم ایران همچنان در حال سرمایه‌گذاری در صنعت نفت است و در ملاقات با آقای اوجی متوجه شدم سرمایه‌گذاری‌های قابل‌توجهی در بخش‌های بالادست، پایین‌دست و صنایع پتروشیمی ایران در حال انجام است، بنابراین می‌توان گفت ایران در اوپک بازیگری کلیدی و اساسی است و این مؤید آن است که اوپک همواره به عرضه پایدار و قابل‌اعتماد نفت به مشتریان و کشورها در سراسر جهان ادامه خواهد داد.

موفقیت‌های ایران، تنها به افزایش تولید نفت خام محدود نشد و در خردادماه سال جاری، جواد اوجی از تسویه اصل بدهی واردات گاز دوره‌های گذشته به ترکمنستان و توافق درخصوص پیگیری اکتشاف و توسعه میدان هنگام به صورت یکپارچه در یک کمیته مشترک تخصصی خبر داد و از برنامه ایران برای تبدیل شدن به هاب گازی منطقه سخن گفت.

وی همچنین از صادرات ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار قطعه پالایشگاهی به ونزوئلا خبر داد و گفت: با شروع دولت سیزدهم فعالیت‌ها در موضوع توسعه حوزه نفت، گاز و صادرات انرژی با استفاده از ظرفیت‌های موجود آغاز شد و تاکنون بیش از ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار قطعه پالایشگاهی از طریق سازنده‌های ایرانی و پیمانکاران صادر شده است و توانستیم بخش زیادی از این ظرفیت پالایشگاهی را احیا کنیم.

جزئیات افزایش ۷ هزار مگاواتی ظرفیت تولید برق

صنعت برق

از ابتدای شروع به کار دولت سیزدهم تا امروز بالغ بر حدود ۷ هزار مگاوات ظرفیت جدید تولید برق به مدار بهره‌برداری وارد شده است که این افزایش ظرفیت سهم مهمی در کاهش ناترازی برق کشور خواهد داشت.

افزایش ظرفیت نیروگاهی یکی از استراتژیک‌ترین برنامه‌های زیربنایی دولت است چرا که امروزه برق، نه تنها به خودی خود یک کارآمدی مهم در زندگی روزمره مردم به‌طور مستقیم محسوب می‌شود، بلکه به‌طور غیرمستقیم نیز تمامی فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی

به برقراری جریان برق وابسته است. دولت سیزدهم در حالی شروع به کار کرد که به گفته وزیر نیرو، با ناترازی بالغ بر ۲۰ هزار مگاوات در بخش برق مواجه بودیم؛ به عبارتی میزان نیاز مصرف برق در یک تابستان نسبت به ظرفیت عملی تولید برق کشور ۲۰ هزار مگاوات بیشتر بود.

در چنین شرایطی کنار تلاش برای مدیریت مصرف و تأمین برق با استفاده از ظرفیت‌های موجود، برنامه افزایش ظرفیت نیروگاهی با تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام باقی‌مانده از گذشته و همچنین تعریف و کلنگ‌زنی پروژه‌های جدید در دستور کار قرار گرفت تا هر ساله با افزایش تقاضای مصرف برق، ظرفیت تولید برق کشور نیز که در ۱۰ سال گذشته با کم‌توجهی در این بخش،

به نرخ رشد کمتری توسعه یافته بود، با رشد قابل توجه افزایش یابد. در روزهای اخیر، سید ابراهیم رئیسی، ریاست‌جمهوری در زمان ارائه برنامه هفتم توسعه در صحن مجلس شورای اسلامی در خصوص افزایش ظرفیت نیروگاهی در دولت سیزدهم گفت: «دولت مردمی از ابتدای آغاز به کار با ناترازی‌های گسترده مواجه بود که در حدود ۲ سال گذشته همه تلاش خود را برای رفع این ناترازی‌ها به کار گرفته و موفق شده است بخش‌هایی از آنها را رفع کند و به‌عنوان مثال ۷ هزار مگاوات از ۲۲ هزار مگاوات ناترازی برق جبران شده است.»

به منظور صحت‌سنجی افزایش ۷ هزار مگاواتی ظرفیت تولید برق کشور در دولت سیزدهم، بررسی

جزئیات افزایش ظرفیت نیروگاهی از زمان روی کار آمدن دولت (مرداد ۱۴۰۰) تا امروز را مورد بررسی قرار داده‌ایم و نتیجه این بررسی در بخش نیروگاه‌های حرارتی که ۶۳۰۰ مگاوات از مجموع افزایش ۷ هزار مگاواتی ظرفیت نیروگاهی در این بخش است، در جدول زیر گردآوری شده است.

نیروگاه‌های حرارتی، نیروگاه‌های ایران، نیروگاه‌های تجدیدپذیر، صنعت برق ایران

از مجموع ۷ هزار مگاوات ظرفیت اضافه‌شده در بخش تولید برق کشور که مورد تأکید ریاست‌جمهوری قرار گرفته، ۶ هزار و ۳۱۵ مگاوات در بخش نیروگاه‌های حرارتی بوده است. بررسی آمار رسمی شرکت توانیر، سازمان ساتبا، شرکت مدیریت شبکه

برق و شرکت مدیریت منابع آب ایران در خصوص افزایش ظرفیت تولید برق در بخش‌های دیگر نیز نشان می‌دهد که حدود ۷۰۰ مگاوات باقی‌مانده مربوط به افزایش ظرفیت تولید برق در بخش‌های برقیابی، تولید برق در واحدهای خودتأمین و نیروگاه‌های تجدیدپذیر بوده است. همچنین حدود ۲۵۴ مگاوات نیروگاه خودتأمین نیز در مدار بهره‌برداری

است و طبق برنامه ریزی‌های صورت‌گرفته از سوی بخش برق وزارت نیرو، ۶۶۴ مگاوات نیروگاه حرارتی شامل واحد اول بخش گاز نیروگاه سبزووار، واحد سوم بخش بخار نیروگاه سیلان، واحد بخار نیروگاه بوتیا و واحد دوم بخش گاز نیروگاه راشد تربت‌حیدریه تا پایان تابستان سال جاری به شبکه برق کشور سنکرون خواهد شد.

